

Nota van Antwoord – Rapport Kansrijke Oplossingen Dijkversterking Wijk bij Duurstede–Amerongen

Onderwerp: Nota van Antwoord op concept Nota Kansrijke Oplossingen (NKO)

Project: Dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen

Referentienummer: DM1582043/SLD-WAM, v2.0

Datum: 24-10-2019

1 Inleiding

De voorliggende Nota van Antwoord (NVA) geeft antwoorden op de reacties die vanuit de brede omgeving zijn opgehaald over de concept Nota Kansrijke Oplossingen (NKO), die in september 2019 is opgesteld voor het deelproject dijkversterking Wijk bij Duurstede – Amerongen. Het betreft reacties op de digitale ‘story map’ met alle bijlagen.

In het [digitale rapport](#), ook wel de storymap genoemd, worden aan de hand van de verhaallijn en de onderliggende bouwstenen drie oplossingen beschreven, t.w.

- Krachtig Behoud – oplossing A
- Rijk Cultuurland – oplossing B
- Beleefbare dijk – oplossing C

De oplossingen in een notendop

Krachtig behoud (A)

- Veelal behoud van de huidige waarden (cultuur land & natuur)
- Ondergrondse oplossingen voor de versterking van de dijk
- Weinig ruimte nodig

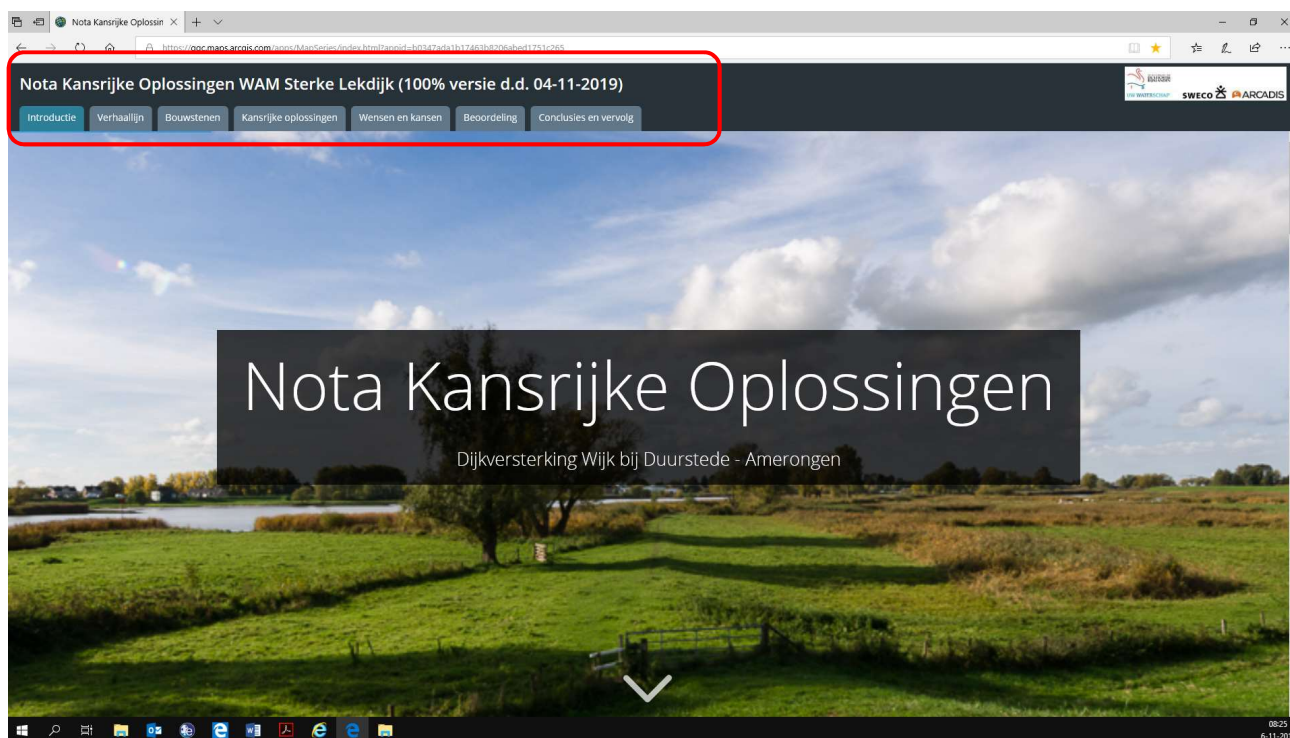
Rijk cultuurland (B)

- Versterken van de huidige waarden (cultuurland & natuur)
- Binnendijkse versterking van de dijk, in de grond

Beleefbare dijk (C)

- Versterking van recreatie en natuur
- Beperkte verbreding van de kruin (bovenkant van de dijk)
- Vrijliggend fietspad op de dijk

Documentstructuur en opbouw van het digitale rapport

2 De omgeving betrekken

De brede omgeving waaruit we alle reacties hebben opgehaald zijn meerdere groepen van belanghebbenden (stakeholders), zoals de eigen organisatie (HDSR), particulieren, (semi) professionele organisaties, instellingen en belangenverenigingen, andere overheden en bestuurlijk belanghebbenden.

De oplossingen zijn tot stand gekomen in samenwerking met onze ontwerpgroep van bewoners, individuele stakeholders en verenigingen in 8 werkbijeenkomsten. Daarnaast hebben we diverse overleggen gevoerd met onze bestuurlijke partners (Provincie Utrecht, gemeente Utrechtse Heuvelrug, gemeente Wijk bij Duurstede en Rijkswaterstaat) en de Terrein Beherende Organisaties.

Ook hebben we reacties opgehaald in een openbare bewonersbijeenkomst op 3 september en in een informatiebijeenkomst voor grond- en/of bedrijfseigenaren op 3 oktober 2019. Hiermee geven we invulling aan onze participatiedoelstelling 'betere plannen door samenwerking'.

3 Hoe zijn de reacties verwerkt?

Alle reacties zijn verzameld in een overzicht, dat als **bijlage 1** achter deze notitie is gevoegd. De reacties zijn in verband met privacywetgeving geanonimiseerd. In de laatste kolom van deze bijlage staat vermeld wat er met uw reactie is gedaan.

4 Wensen en koppelkansen; Klant Eis Specificatie

In de individuele gesprekken, de diverse overleggen en op de informatiebijeenkomsten zijn naast algemene opmerkingen, zorgpunten en suggesties ook veel wensen en mogelijke koppelkansen aangegeven. Deze worden door de projectorganisatie geregistreerd volgens de systematiek van Systems Engineering.

Met dit systeem kunnen alle de eisen en wensen die verschillende partijen naar voren brengen, expliciet in het besluitvormingsproces worden meegewogen. Alle kansen en wensen worden opgenomen in een zogenaamde Klant Eis Specificatie. In de volgende fase wordt afgewogen of deze klanteisen worden gehonoreerd, afgewezen of doorgeschoven. Dit laatste is van toepassing wanneer keuzes in een bepaalde fase nog niet gemaakt kunnen worden.

Ook in de fase van de Nota Kansrijke Oplossingen is een Klant Eis Specificatie opgenomen. Een lijst met de in deze fase verzamelde klanteisen is als **bijlage 2** achter deze nota gevoegd.

LET OP: De inventarisatie van wensen en kansen loopt gedurende de gehele verkenningsfase. Tot aan de vaststelling van de definitieve ontwerp oplossing, het zogenaamde Voorkeursalternatief, kunnen aanvullende belangen en wensen van stakeholders worden toegevoegd.

5 Vervolgstappen

De concept Nota Kansrijke Oplossingen (NKO) wordt samen met de Nota van Antwoord op 7 november 2019 besproken met de bestuurlijke partners. Rijkswaterstaat is agenda-lid van dit overleg. Daarna wordt de NKO definitief vastgesteld door het dagelijks bestuur van het waterschap.

De nota is een tussenstap op weg naar een definitieve ontwerp oplossing, het zogenaamde Voorkeursalternatief. Er wordt nu geen keuze gemaakt tussen de drie oplossingen, maar

de bestuurders geven een richting aan. Wat werken we verder uit? En wat is er haalbaar of onhaalbaar? De komende maanden werken we verder aan het nauwkeurig onderzoeken van de effecten om de oplossingen te verbeteren en aan te vullen.

Planning

6 Bijlagen

1. Bijlage 1, Overzicht reacties op Nota Kansrijke Oplossingen – DM1584672
2. Bijlage 2, Lijst van Klanteisen en koppelkansen, versie november 2019 – DM1586997

Bijlage 1 bij Nota van Antwoord op rapport Kansrijke Oplossingen

Reacties op Nota Kansrijke Oplossingen, dijkversterking Wijk bij Duurstede - Amerongen, openbare informatieavond 3 september 2019	Stakeholder	Opmerking	Reactie waterschap / Wijze van verwerking
Tabblad			
0: Algemene feedback	bewoner Wijk bij Duurstede	Graag meer ruimte voor recreatie/zwemmen/strandje dichterbij Wijk bij Duurstede. Lokale economie bij het project betrekken.	Het strandje is een verantwoordelijkheid van de gemeente Wijk bij Duurstede. De gemeente heeft nog geen besluit genomen over een mogelijke verplaatsing van het strandje. Het waterschap volgt de ontwikkelingen op de voet. Uw suggestie om de lokale economie bij het project te betrekken vinden wij sympathiek. Waar mogelijk en haalbaar houden wij daar rekening mee.
0: Algemene feedback	Stichting Wijkse Stadshaven	Aandacht voor no-regret oplossingen die toekomstige kansen niet blokkeren. Oplossingen gelden voor een langere periode (> 30 jaar). Indien nu voor koppelingen geen geld is dan mogelijk wel in de toekomst.	Bedankt voor uw aandachtspunt.
0: Algemene feedback	bewoner Wijk bij Duurstede	Voorstel om de oude coupure van vóór de restauratie van de Walmuur in 1989 in ere herstellen. Het oude systeem was prachtig, degelijk en simpel. Omdat het wassende water nooit als verrassing komt maar dagen van tevoren aangekondigd wordt, is er volop tijd om de schotbalken te plaatsen en de klei ertussen te storten. Ook als de stroom uitvalt kan deze solide kering gewoon aangebracht worden. Omdat de elektrische deur dan niet meer onderhouden en regelmatig gecontroleerd hoeft te worden, betekent dit ook een aanzienlijke kostenbesparing. De huidige hoge drempel veroorzaakt bovendien een gevaarlijke situatie, vooral voor rollator- en rolstoelgebruikers. Daarbij is de helling naar het parkeerterrein bij de haven 's winters regelmatig spekglad.	De wens om de coupure beter toegankelijk te maken voor rollator- en rolstoelgebruikers wordt opgenomen in de kansentabel. Dit dient in de planuitwerkingsfase nog uitgewerkt te worden.
0: Algemene feedback	bewoner	Voorstel om voor de benaming van het project de stroomrichting van de rivier aan te houden, dus traject Amerongen-Wijk bij Duurstede.	Bij veel dijkversterkingen in Nederland komen geografische aanduidingen van projecten voor die zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts luiden, daar is geen vast gebruik voor. Als voorbeeld verwijs ik u naar waterschap Rivierenland, dat voor de versterking van de noordelijk Waaldijken zowel het project Tiel-Waardenburg als project Gorinchem-Waardenburg uitvoert. De meeste mensen lezen van links naar rechts, waarmee ons een geografische aanduiding van links naar rechts begrijpelijker leek. Niettemin is dit een subjectieve keuze, andersom was eveneens mogelijk geweest. Nu de dijkversterking is gestart is het verwarrend om de naam van het project tussentijds te wijzigen. Wij honoreren uw voorstel dan ook niet.
0: Algemene feedback	Archeologische Werkgroep NL	Voorstel tot aanpassing van de naam Sterke Lekdijk in Sterke Rijndijk. Op het tracé Wijk bij Duurstede-Amerongen draagt de rivier immers de naam Nederrijn (en niet de naam Lek).	Bedankt voor uw voorstel. Wij vinden het een sympathiek voorstel en terecht draagt de rivier op een deel van het traject de naam Neder-Rijn. Nu de dijkversterking is gestart vinden wij het echter verwarrend om de naam van het project tussentijds te wijzigen. Wij honoreren uw voorstel dan ook niet.
0: Algemene feedback	Archeologische Werkgroep NL	De locatie van de afdamming van de Kromme Rijn is nu onbekend. De wens is om deze plek op te sporen d.m.v. goed onderzoek door bijvoorbeeld weerstandsmetingen en boringen langs de dijk (om de 25 m.). De crevasses en avulsieknoppunten lopen parallel aan de piping problemen van de dijk. D.w.z. archeologie/hydrogeologie lopen samen met de wateroverlast langs de dijk.	Wens is al eerder opgenomen in de kansentabel (zie KES - 0049).
0: Algemene feedback	Landbouwbedrijf WbD	De bebossing ter hoogte van het Beusichemse Veer is een zorgpunt. De wilgen van ca. 1 meter doorsnede zorgen voor opstuwing (flessenhals). Deze opstuwing moet worden verminderd. Kijk in geval van compensatie naar de begroeiing in de uiterwaarden. Geen extra ruimte voor natuurland in de uiterwaarden.	Bedankt voor uw zorgpunt. Het effect van de dijkversterking op de waterstanden zal de komende fase naar het Voorkeursalternatief nader worden onderzocht. De mogelijkheden voor eventuele compensatie komen dan ook aan bod.

0: Algemene feedback	Landbouwbedrijf WbD	Voorstel om de kwelsloot tussen Rijndijk 4 en 5 te dempen i.v.m. kwel en bewerking.	De wens wordt opgenomen in de kansentabel. Dit dient in de planuitwerkingsfase onderzocht te worden.
0: Algemene feedback	Stichting Wijkse Stadshaven	Wens om een andere oplossing voor de ophoging van de Beermuur toe te passen dan metselwerk van 10 - 30 cm hoog. Extra metselwerk scheidt het stadje en de uiterwaarden nog meer. Dat is ongewenst. Een alternatieve oplossing is om bij dreigend gevaar, wat zich al dagen vantevoren aankondigt, zandzakken te gebruiken of pompen in te zetten die het riool ontlasten.	Uw voorkeur is helder. In de volgende fase naar het voorkeursalternatief dient nog nader uitgewerkt te worden in welke mate exact verhoging noodzakelijk is en welke vorm. In de planuitwerkingsfase zal vervolgens uitgewerkt moeten worden op welke wijze dit dient te gebeuren, op een permanente door bijvoorbeeld extra metselwerk, of met een 'beheermaatregel' zoals zandzakken of pompen.
0: Algemene feedback	Stichting Wijkse Stadshaven	Verhoging van de Beermuur leidt tot verslechtering van de beeldkwaliteit (van het beschermde stadsgezicht naar de rivier, en andersom). Daarom voorkeur voor een niet-permanente oplossing zoals bijvoorbeeld zandzakken, pompen of een hoogwaterscherm.	Het is in deze fase nog onvoldoende te bepalen hoe de beeldkwaliteit van het stadsfront wordt beïnvloed. Dit zal in de volgende fase nader worden uitgewerkt. Bedankt voor het vermelden van uw voorkeur.
0: Algemene feedback	Stichting Wijkse Stadshaven	De schitterende historie over de 2000-jarige rivier en de dijk rondom Wijk bij Duurstede komt in de nota nog te weinig tot uiting. Voorbeelden zijn de Romeinse Limes, Dorestad, de afdamming van de Kromme Rijn in 1122, Hollandse Waterlinie, Utrecht 900 jaar stad. Daarnaast staan er in de nota een aantal fouten zoals het door elkaar halen van de Inundatiesluis en de verdwenen inlaat (afdamming 1122). Het voorstel is om deze zaken explicieter samen te brengen en onze waterstaatsgeschiedenis te koppelen aan beleving, recreatie, ruimtelijke kwaliteit, veiligheid. Tekst en beeldmateriaal zijn door de Stichting hiervoor aangeleverd.	Deze wens is al eerder opgenomen in de kansentabel (zie KES- 0050, KES-0355). Het aanvullende materiaal wordt meegenomen in de vervolgfase (planuitwerking). Eventuele correcties worden in de nota verwerkt.
0: Algemene feedback	bewoner Wijk bij Duurstede	Aanpassing van het dwarsprofiel bij het kasteelbos in Wijk bij Duurstede t.b.v. recreatief gebruik (horizontaal profiel van maken). De aanpassing wacht nu op de technische oplossing voor de dijkversterking.	De wens wordt opgenomen in de kansentabel. Dit dient in de planuitwerkingsfase nog uitgewerkt te worden.
0: Algemene feedback	bewoner Wijk bij Duurstede	De waterpoort (Walmuur) is te hoog voor rolstoelen en scootmobiel. Wens is om deze gelijkvloers te maken, zoals het vroeger was.	De wens wordt opgenomen in de kansentabel. Dit dient in de planuitwerkingsfase nog uitgewerkt te worden.
0: Algemene feedback	bewoner Wijk bij Duurstede	Wens is een voet-/fietspad aan de kanaalzijde langs de N229 tussen het Veer en de Irenesluis.	De wens wordt opgenomen in de kansentabel. Dit dient in de planuitwerkingsfase nog uitgewerkt te worden. Wij wijzen u erop dat fiets- en voetpaden als recreatieve voorzieningen een verantwoordelijkheid zijn van de gemeente of de provincie.
0: Algemene feedback	bewoner	Ophoging binnendijks geeft problemen met (hemel-)water tegen de woningen.	Het probleem is bekend. Met de uitwerking van de oplossingen in de vervolgfase wordt hier rekening mee gehouden.
0: Algemene feedback	bewoner	Graag een apart fietspad. Geen verbreding van het asfalt. Geen verhoging van de snelheid.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel
0: Algemene feedback	bewoner	Verkeersveiligheid (fietsers en voetgangers) is een probleem. Er is te weinig biodiversiteit in het dijklichaam. De wens is een vrijliggend fietspad + voetpad met voldoende afstand tot de autoweg (eventueel in de uiterwaard). Meer bloemenrijkdom, een beter maaibeeld. Geen lantaarnpalen.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel
0: Algemene feedback	bewoner	Het is nu zeer gevaarlijk om op de dijk te fietsen. De wens is een apart fietspad, graag op een lager niveau, tussen Amerongen en Wijk	Wens is al eerder opgenomen in de kansentabel.
0: Algemene feedback	bewoner Wijk bij Duurstede	Houd de dijk zo donker mogelijk, dus geen lantaarnpalen. Dit geldt voor het hele dijkvak van Wijk tot Amerongen. Vaak komen onbesproken verlichtingsplannen op het laatste moment pas op de proppen. Een alternatieve oplossing is reflecterende wegbelijning.	De wens wordt opgenomen in de kansentabel.
0: Algemene feedback	bewoner	Wens is een vrijliggend fietspad op de kruin van de dijk. Geen kunstlicht	Wensen worden opgenomen in de kansentabel
0: Algemene feedback	bewoner Wijk bij Duurstede	Zorg is dat bij buitendijkse verzanding op bepaalde stukken tussen het Veerhuis en de sluis het water bij hoogwater onder de dijk door naar binnendijks loopt. Dit is al eens eerder aangegeven. Bewoner wil graag met het waterschap in gesprek over wat er aan de dijk wordt gedaan bij het Inundatiekanaal/tussen het Veerhuis en de sluis.	Het probleem is bekend. Met de uitwerking van de oplossingen in de vervolgfase wordt hier rekening mee gehouden. Het waterschap zal met betrokkene in gesprek gaan om de zorgen te bespreken.
0: Algemene feedback	bewoner	Behoud de natte gebieden bij Amerongen zoals ze nu zijn; geen 'nieuwbouw'. De veiligheid op de weg is een probleem. Voer snelheids beperkende maatregelen in op de hele dijk tussen Amerongen en Wijk bij Duurstede.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.

0: Algemene feedback	bewoner	Laat lokale ondernemers meeprofiteren van het project. Bij de aanbesteding de aannemers (-combinatie) verplichten de lokale economie te steunen.	Wij vinden uw suggestie sympathiek. Waar mogelijk en haalbaar binnen de grenzen van de aanbestedingswet houden wij daar rekening mee.
0: Algemene feedback	bewoner	De dijk is nu levensgevaarlijk voor fietsers en wandelaars. De wens is A: een veilige waterkering/dijk en B: een veilig fietspad + wandelpad van Wijk tot Amerongen v.v. Wens is het aanleggen van een beheerspad parallel aan de dijk, aan de rivierzijde, dat op daarvoor geschikte delen ook benut kan worden voor fietsers en wandelaars.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
0: Algemene feedback	VNMW	Het aanbrengen van klei verstoort waardevolle tichelputten die we proberen te bewaren in het project Lunenburgerwaard. De wens is om vooral binnendijks te werken; natuur kan ook zonder klei-suppletie in dit deel.	De effecten van de oplossingen op de natuur worden in de vervolgfase verder onderzocht. Hierbij wordt deze wens ook betrokken. Het waterschap werkt nauw samen met de provincie voor wat betreft de ontwikkelingen in de Lunenburgerwaard.
0: Algemene feedback	Heemkundige Stichting Amerongen	Wensen zijn: 1. (vrij) liggend fietspad; 2. beperkte dijkverhoging; 3. zoveel mogelijk het bestaande karakter behouden; 4. de dijkmuur in Amerongen herstellen. Oplossing C benadert deze wensen het meest.	Opmerking onder 4 wordt opgenomen in de kansentabel. Andere wensen zijn al eerder opgenomen in de tabel.
0: Algemene feedback	bewoner Wijk bij Duurstede	Indien er een vrijliggend fietspad komt aan de rivierzijde, hoe worden dan veilige oversteken naar erven gegarandeerd?	Met de uitwerking van de oplossingen in de vervolgfase (planuitwerking) wordt hier rekening mee gehouden.
0: Algemene feedback	bewoner	De noodzaak is geboden om kansen te combineren. Een vrijliggend fietspad en wandelpad langs de gehele dijk zou super zijn, bij voorkeur buitenzijds	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
0: Algemene feedback	bewoner	Ik woon buitendijks. In verband met 'droge voeten' ben ik geïnteresseerd in de dijkverzwaring. Wat gaat er gebeuren met de Gravenbol? Blijft deze bestaan of niet? Wens is een fietspad langs de dijk van Wijk bij Duurstede naar Amerongen (specifiek bij de Lunenburg). Zorg over verkeersveiligheid (snelheid eruit halen of verbieden). Samenvattend is mijn wens: droge voeten, verkeersveiligheid en een mooie natuur.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
0: Algemene feedback	bewoner	Mocht er een fietspad komen, dan is het probleem van geluidsoverlast en snelheidsovertreding niet verholpen. Suggesties zijn: een betere handhaving, flitspalen en snelheidsremmende maatregelen.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel. Wij wijzen u erop dat het beheer van de weg op de Lekdijk een verantwoordelijkheid is van de gemeenten.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner Wijk bij Duurstede	Mijn voorkeur is een vrijliggend fietspad aan de uiterwaarde kant. Met een zo hoog mogelijke toeristische waarde en zodanig dat het bijdraagt aan binnenlandse/Utrechtse recreatie en toerisme. Het moet een zo mooi mogelijke fietsverbinding worden tussen de parels Wijk bij Duurstede en Amerongen voor de komende 10 tallen jaren.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner Amerongen	Duidelijke voorkeur voor buitendijkse oplossing (C). Ik ben voorstander van een vrijliggend fietspad dat 0,5 - 1,0 meter lager ligt dan nu; zeker vanaf Wijk tot aan de Gravenbol. Geen lappendeken aan profieloplossingen en dus niet hier wel/daar niet oplossing (zoveel mogelijk gelijk profiel van de dijk over de hele lengte). Natuurwaarden die bestaan aanhouden c.q. versterken. Spontane natuurontwikkeling mogelijk maken en bestendigen.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel. Bij de oplossingen streven we naar integraliteit en natuurlijke overgangen, onder meer om te voorkomen dat er een lappendeken aan verschillende oplossingen ontstaat.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner Wijk bij Duurstede	Aanbeveling voor oplossing C vanwege het mogelijk realiseren van een struinpad en een fietspad. Het realiseren van een struinpad tussen Wijk bij Duurstede en Amerongen is een aanwinst voor de omgeving. Een lager liggend fietspad bevordert de verkeersveiligheid en biedt de mogelijkheid om tijdens het fietsen te genieten van de omgeving. Hoe mooi komt het uit dat de provincie Utrecht nu subsidie verstrekt ter bevordering van het fietsgebruik en/of veilige fietspaden.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel. Wij wijzen u erop dat fiets- en voetpaden als recreatieve voorzieningen een verantwoordelijkheid zijn van de gemeente of de provincie. De gemeenten en provincie dienen de mogelijkheden van (co-)financiering en/of subsidieverlening nog nader te onderzoeken.
4: Kansrijke oplossingen	Stichting Wijkse Stadshaven	Voorkeur voor alternatief C waarin alle 'puzzelstukken' (waterveiligheid, verkeersveiligheid, ruimtelijke kwaliteit, cultuurhistorie/erfgoed) perfect in elkaar passen, met name rondom Wijk bij Duurstede. Voorstel om dit explicieter in de nota tot uiting te brengen, eventueel met voorbeelden. Dit wordt nu te weinig benadrukt. Letterlijk 'een verhaal van een dijk' zodat ook andere instanties zich aangesproken voelen en geënthousiasmeerd worden om te koppelen.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel. Bedankt voor uw suggestie over de nota.

4: Kansrijke oplossingen	bewoner	We ervaren onveilige verkeerssituaties op de dijk, zowel voor automobilisten als voor fietsers. De wens is daarom een vrijliggend fietspad aan de buitenzijde en ook een vrijliggend voetpad aan de buitenzijde in de uiterwaarden (langs de hele dijk tussen Wijk en Amerongen). Daarnaast ook veel bloemen t.b.v. biodiversiteit. (oplossing C)	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	Er gaat veel verkeer over de dijk, vaak met hoge snelheden. Ook de wielrenners zijn vaak een gevaar. Voorkeur voor een fietspad én een buitendijkse oplossing voor de versterking. (oplossing C)	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	Naast waterveiligheid vind ik verkeersveiligheid heel belangrijk. De wens is gescheiden wegen voor snel en langzaam verkeer, dus apart fietspad. Bij voorkeur aan de buitenzijde, aan de kant van de uiterwaarden. (oplossing C)	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	Wens is een (vrij liggend) fietspad los van gemotoriseerd verkeer. (oplossing C)	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
4: Kansrijke oplossingen	VVD Wijk bij Duurstede	Wens is optie C, een fietspad buitendijks vanaf de Kromme Rijn in Wijk bij Duurstede tot aan Kasteel Amerongen. Plus een recreatief voetpad met educatieve elementen en (buitendijkse) zicht-/uitkijkpunten	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
4: Kansrijke oplossingen	Fietsersbond Provincie Utrecht (UFO)	Verbetering van de verkeersveiligheid over het gehele tracé is belangrijk. De wens is daarom een volledig vrijliggend fietspad van 3.50 m breed. Oplossing C heeft onze sterke voorkeur. Deze oplossing biedt een + voor verkeer, een + voor recreatie en een + voor natuur. De UFO ziet in het fietspad een meekoppelkans met financiering door provincie en gemeenten. En een koppeling met de aanpak van de Lunenburgerwaard.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel. De gemeenten en provincie dienen de mogelijkheden van (co-)financiering en/of subsidieverlening nog te onderzoeken.
4: Kansrijke oplossingen	bedrijf Amerongen	Binnendijks geen verhoging tot bebouwing. Wens nieuwe op-/afrit Lekdijk 12. Verticaal zanddicht geotextiel. Oplossing voor dijkversterking bij voorkeur buitendijks.	De wensen worden opgenomen in de kansentabel.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	De voorkeur gaat uit naar een dijk met een afzonderlijk/veilig fietspad. In de getekende oplossingen is dat oplossing C.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	Een veilig en bij voorkeur vrijliggend fietspad over het gehele traject zou waardevol zijn voor Wijk bij Duurstede en de regio.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel
4: Kansrijke oplossingen	bewoner Wijk bij Duurstede	Veiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid zijn op dit moment een probleem. Voorkeur voor een afzonderlijk fietspad en verbetering van cultuur, recreatie, veiligheid en leefbaarheid. Bereken het economisch voordeel van een beter fietspad (meer toerisme is goed voor de hele regio - ook voor gemeente UHR; meer recreatie is promotie van de regio). Stelt voor om andere fondsen te verkennen ter bevordering van de economie om optie C te kunnen financieren (Utrecht, EU). Vraag ook de mening van het bedrijfsleven. Check financieringsmodellen of maak een business case voor optie C.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel. Het waterschap onderzoekt met de gemeenten, provincie en Rijkswaterstaat de mogelijkheden van fondsen, (co-)financiering en/of subsidieverlening. Bedankt voor uw suggestie om economische effecten te betrekken. Conform het beoordelingskader (deze vindt u in de Nota van Uitgangspunten) onderzoeken we de effecten op recreatie en medegebruik.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner Amerongen	De grotere waterafvoer stroomopwaarts en mogelijk achterstallig onderhoud vormen een probleem. Veiligheid staat vanzelfsprekend voorop (waterveiligheid en verkeersveiligheid). Daarna komen zaken als natuurbehoud/-verbetering, cultuurhistorie. Verder lijkt duurzaamheid relevant. Het gevoel van veiligheid voor fietsers op de dijk is niet heel groot (overigens wordt dit veroorzaakt door een kleine groep hardrijders op de motor of in de auto). Oplossing C biedt in principe de meeste winst (is ook het duurst?). Wellicht helpt het om knelpunten en (deel-)oplossingen te wegen. Oplossing B lijkt me hooguit daar waar geen huizen staan.	Waterveiligheid is voor het waterschap de hoogste prioriteit. Tegelijk dienen we bij de dijkversterking rekening te houden met alle belangen die aanwezig zijn rondom de dijk. Het Algemeen Bestuur van het waterschap is uiteindelijk verantwoordelijk om alle belangen te wegen en een besluit te nemen over de dijkversterking.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	Variant C vind ik de mooiste oplossing met waar nodig aanvullingen uit plan A; omdat dat het meest recht doet aan natuur, landschappelijke waarde én veilig fietsen en wandelen.	Deze wensen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.

4: Kansrijke oplossingen	VNMW	De verkeersdruk op de dijk is een probleem. De dijk is geen toeristische attractie, maar een verbinding met mensen en natuurwaardering. De wens is om te kunnen struinen binnendijks en verbinding te maken met andere routes. En ook om veilig te kunnen fietsen tussen Wijk bij Duurstede naar de Ameronger Bovenpolder. Voorkeur voor optie C.	Deze wensen en zorgen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	Hoge snelheid van auto's en motoren is een probleem. Indien we niet voor C kiezen missen we een kans voor de komende 30 - 50 jaar. Voorkeur gaat dus uit naar optie C met name voor de fietsers en wandelaars en daarna voor cultuur en natuur. Een kanttekening hierbij is dat de parkeerproblemen bij de oost- en westzijde van Amerongen (bij de provinciale weg) moeten worden opgelost.	Bedankt voor het indienen van uw voorkeur.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	Voorkeur voor optie C: de aanpak van de dijk is een oplossing voor de lange termijn! Deze optie heeft voor mij een juiste balans tussen sec een oplossing, maar daarnaast rekeninghoudend met de omgeving, natuurontwikkeling en recreatie. Als financiën een probleem zijn zoek naar creatieve oplossingen. Wanneer gemotoriseerd verkeer op de dijk blijft en fietsers/wandelaars eraf...wat gebeurt er dan met de snelheid?! Trajectcontrole of wegversmallingen met passeerstroken zijn misschien oplossingen.	Bedankt voor het indienen van uw voorkeur.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	Wens is optie C! Nu is de kans, laat dit niet door tijdelijke financiële zorgen stranden. Kanttekening: de dijk wordt zo mooi dat ik verwacht dat er meer mensen komen kijken. Zorg dan voor voldoende parkeerruimte en doorstroming van het verkeer in Wijk en Amerongen. Toepassen van passeerstroken op de dijkweg die dan versmald kan worden om snelheid te beperken.	Bedankt voor het indienen van uw voorkeur en kanttekening.
4: Kansrijke oplossingen	bewoner	Benut deze kans om zowel natuur als recreatie te versterken. Geef ruimte aan de fietser; een vrijliggend fietspad op de dijk of misschien buitendijks. Een wandelpad is ook een mooie aanvulling. Vanwege het vrijliggende fietspad en de versterking van de natuur heb ik voorkeur voor C.	Deze wensen en kansen zijn bij het waterschap bekend en al eerder opgenomen in de kansentabel.
Reacties informatieavond grondeigenaren en bedrijven d.d. 3 oktober 2019	Stakeholder	Opmerkingen	Reactie waterschap / wijze van verwerking
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Gaat het waterschap alleen dit stuk van de dijk aanpakken of de gehele dijk?	De hele dijk van Amerongen tot Schoonhoven wordt de komende jaren aangepakt (in 6 deelprojecten, totaal 55 km)
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Is het ook mogelijk om combinaties van oplossingen te kiezen. Bijvoorbeeld buitendijks i.c.m. A of B	Ja dat is mogelijk. Wel is het zo dat we bij de oplossingen streven naar integraliteit en natuurlijke overgangen, onder meer om te voorkomen dat er een lappendeken aan verschillende oplossingen ontstaat.
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Graag maatwerk daar waar woningen en erven zijn.	We hebben een aantal maatwerklocaties in beeld. Dit zijn de plekken waar de woningen aan de dijk liggen en de Beermuur.
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	De PAS problematiek speelt bij alle drie de oplossingen?	Er is nog behoorlijk veel onduidelijk over de PAS. Wat we nu weten is dat het wel mogelijk is om de dijkversterking uit te voeren, maar dat er streng naar de onderbouwing wordt gekeken. In overleg met de provincie denken we dat oplossing C onder voorwaarden nog steeds mogelijk is.
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Wat is het aankoopbeleid van het waterschap als de grond nodig is voor de dijkversterking? Waarom wil het waterschap binnendijks aankopen?	De Waterwet stelt steeds hogere eisen aan de dijk en de grasmat, zowel aan de binnenkant als de buitenkant. Daarom vindt het waterschap het belangrijk om delen van de dijk in eigendom te hebben. Hierbij gaat het vooral om de dijktaals en aan de binnenkant om de stabiliteitsberm. Andere onderdelen van de dijk, zoals een eventuele pipingberm valt niet binnen het aankoopbeleid. Wel willen we het binnentalud en de binnenbermen van de dijk zoveel mogelijk bij de huidige eigenaren of gebruikers in beheer houden.

4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Hoe gaat het nu verder?	Het is nu aan de bestuurders van de verschillende overheden om aan te geven of we op de goede weg zijn met de drie kansrijke oplossingen. Begin november zullen zij met elkaar in overleg gaan over alles wat we tot nu toe hebben verzameld. Er wordt nu geen keuze gemaakt tussen de drie oplossingen, maar de bestuurders moeten een richting aangeven. Wat werken we verder uit? En wat is er haalbaar of onhaalbaar? De komende maanden werken we verder aan het nauwkeurig onderzoeken van de effecten om de oplossingen te verbeteren en aan te vullen. U kunt met ons meedenken via dit soort bijeenkomsten. In de periode daarna, wanneer we de definitieve plannen uitwerken, zullen we persoonlijke gesprekken met de grondeigenaren gaan voeren.
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Is het fietspad nu van de baan?	Een besluit over het fietspad is aan de bestuurders van de gemeenten, provincie, Rijkswaterschap en het waterschap. Naar verwachting zal er rond de zomer van 2020 met het vaststellen van het Voorkeursalternatief voor de dijkversterking ook een besluit volgen over het fietspad.
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Heeft het waterschap ruilgronden beschikbaar? Het liefst willen we 'land-voor-land' compensatie	We zoeken het liefst naar een oplossing die voor ons allemaal tot verbetering leidt. We begrijpen dat u soms liever grond tegen grond ruilt. In deze fase van de dijkversterking zijn we daarom bezig om mogelijke ruilgronden aan te kopen. Indien u gronden beschikbaar heeft dan horen we dat graag en gaan we graag met u in gesprek.
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Gaat het waterschap ook de huizen kopen die er staan bij de gronden die ze nodig hebben	In het beleid van het waterschap is opgenomen dat we in principe geen woningen en opstallen aankopen (incl. een zone van 2m rondom bebouwing) als deze in de kernzone staan. Als we de versterkingsmaatregel op een andere wijze kunnen uitvoeren en daarmee de bestaande bebouwing bij de dijkversterking kan blijven staan, is verwerving van het eigendom van de woning of opstal niet noodzakelijk. Op voorhand is echter geen garantie dat alle huizen of andere bouwwerken kunnen blijven staan. Dit is afhankelijk van de oplossing die gekozen wordt.
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Hoe zit het met financiële compensatie?	Uitgangspunt bij de bepaling van schadeloosstelling is dat de eigenaar na de ontneming in een gelijke vermogens- en inkomenspositie verkeert. De schade kan bestaan uit vermogensschade, inkomensschade en bijkomende schade. Bij een gedeeltelijke ontneming kan ook waardevermindering van het overblijvende optreden. De schadeloosstelling op basis van onteigening ziet mede toe op waardevermindering van het overblijvende. In deze fase van het project mogen we nog geen volledige schadeloosstelling bieden. In de huidige fase van het project mogen we alleen de marktwaarde bieden (dus zonder inkomensschade en bijkomende schade).
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Hoe zit het met de mogelijkheden voor bemesten en beweiden straks?	In de keur staat vermeld wat er wel of niet mag rond de dijk. Voor de regels die van toepassing zijn voor uw situatie verwijzen we u naar de website van het waterschap. Hier kunt u terugvinden wat voor u geldt en of u bijvoorbeeld een vergunning nodig heeft. In algemene zin geldt: <u>Beweiden</u> : op het buitentalud en binnentalud, het steilste deel van de dijk, is beweiding alleen toegestaan met schapen of geiten. Op de binnenberm is ook rundvee of paarden toegestaan. Het buitentalud willen we na de dijkversterking zo veel mogelijk bemaaien om een sterke gevarieerde grasmat te krijgen. <u>Bemesten</u> : op het buitentalud en binnentalud (het steile deel van de dijk) is bemesten niet toegestaan. Met zware machines is de kans op schade groter en het niet bemesten zorgt voor dieper wortelende grasmat. <u>Afrasteren</u> : diegene die vee houdt, dient het ook af te rasteren. Hier heeft u mogelijk een vergunning voor nodig, maar deze zal in de praktijk vrijwel altijd worden vergund.
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	De dijkverzwaring mag geen vermindering van het aantal ha. Landbouwgrond tot gevolg hebben	De wens wordt opgenomen in de kansentabel
4: Kansrijke oplossingen	bedrijfseigenaar	Geen bloemrijke dijk. Dat lijkt heel leuk maar is onverstandig. Het uitzaaiende onkruid dwingt boeren tot meer bestrijden met gewas-beschermingsmiddelen. Distelpluis e.d. zaait zich kilometers verderop. Zuringzaad blijft 30 jaar kiemkrachtig	Deze wensen en zorgen zijn bekend bij het waterschap en al eerder opgenomen in de kansentabel.